

ความสำคัญของข้อมูลทางการเงิน

ข้อมูลทางการเงินที่รู้จักกันแพร่หลาย คืองบดุลและงบกำไรขาดทุน งบทั้งสองนี้เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปว่าเป็นงบที่มีความสำคัญ เพราะสามารถให้ข้อมูลที่สำคัญอันเกี่ยวข้องกับการลงทุน การจัดหาทุน การดำเนินงานของธุรกิจ และใช้ประกอบในการวิเคราะห์หลักทรัพย์ โดยที่งบดุลในด้านสินทรัพย์จะแสดงถึงการตัดสินใจในการใช้ทุนของฝ่ายจัดการ ซึ่งสะท้อนให้เห็นความเสี่ยงทางธุรกิจ และนโยบายของฝ่ายจัดการ ส่วนงบดุลในด้านทุนและหนี้สินจะแสดงถึงการตัดสินใจในการจัดหาทุนของธุรกิจว่าธุรกิจได้ตัดสินใจในการจัดหาทุนจากแหล่งใดอันจะมีผลสะท้อนถึงความเสี่ยงภัยทางการเงินของธุรกิจนั้น และสำหรับงบกำไรขาดทุนนั้นเป็นการสรุปให้เห็นผลของการดำเนินงาน หรือผลกำไรของธุรกิจ ทั้งนี้เพราะธุรกิจที่มีผลการดำเนินงานที่ดีนั้นอาจกำหนดได้จากขนาดของกำไรและความมั่นคงของกำไรที่ได้รับ เนื่องจากงบทั้งสองนี้ให้ข้อมูลที่สำคัญในเชิงตัวเลขเกี่ยวกับธุรกิจ จึงถูกนำไปใช้ประกอบในการวิเคราะห์เพื่อให้ได้ข้อสรุปเกี่ยวกับธุรกิจตามที่ผู้วิเคราะห์ได้กำหนดจุดมุ่งหมายไว้

การจัดลำดับความสำคัญ (ranking)

การลงทุนเลือกซื้อหลักทรัพย์โดยทั่วไป นอกจากจะคำนึงถึงคุณลักษณะของหลักทรัพย์โดยตรงแล้ว ผู้ลงทุนควรพิจารณาถึงฐานะของบริษัทที่ออกหลักทรัพย์นั้น ซึ่งดูได้จากงบทางการเงิน ได้แก่ งบดุลและงบกำไรขาดทุน ซึ่งงบดุลจะแสดงถึงฐานะของกิจการ ณ วันหนึ่งวันใด และงบกำไรขาดทุนจะแสดงถึงผลของการดำเนินงานสำหรับช่วงระยะเวลาหนึ่งจนถึงวันสิ้นงวด ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหาร ผู้พิจารณาการให้กู้ยืม ผู้ที่จะให้สินเชื่อ และผู้ที่จะลงทุน ประโยชน์ของการวิเคราะห์งบทางการเงินมีดังนี้¹ คือ

¹ อาจารย์ สมฤกษ์ กฤษณะวาระ เรื่อง "งบทางการเงิน" เอกสารประกอบการบรรยายในการอบรมหลักสูตร "การปฏิบัติงานในตลาดหลักทรัพย์ รุ่นที่ 1"

1. ดูความสัมพันธ์ของหมวดหมู่แห่งรายการที่ปรากฏในงบการเงินนั้นเป็นไปตามสมควรหรือไม่ และแสดงฐานะที่มั่นคงของกิจการหรือไม่ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างทรัพย์สินหมุนเวียนกับหนี้สินหมุนเวียน เป็นต้น

2. ดูข้อเท็จจริงที่ปรากฏในทางการเงินเมื่อเปรียบเทียบกันหลายปีแล้ว แสดงให้เห็นถึงแนวโน้มของกิจการนั้นไปในทางใด หรือใช้เปรียบเทียบกับกิจการอื่นว่ามีฐานะอย่างไร

การวิเคราะห์นี้จะใช้เรโซทางการเงินในการวิเคราะห์ ซึ่งจะเป็นเครื่องชี้ให้ทราบถึงคุณลักษณะ และฐานะทางการเงินของกิจการนั้น แต่ทั้งนี้ผู้วิเคราะห์ต้องคำนึงถึงปัจจัยอื่น ๆ ประกอบด้วย² ผู้วิเคราะห์ไม่อาจจะตัดสินได้ว่าค่าของเรโซตัวหนึ่งควรจะเป็นเท่าไรจึงจะดี แต่จำเป็นต้องเปรียบเทียบเรโซนั้น ๆ กับค่าของมันในอดีต หรือไม่ก็เปรียบเทียบกับค่าของเรโซนั้น ๆ ในกิจการอื่น หรือกับค่าของเรโซนั้น ๆ ของกลุ่มอุตสาหกรรม (industry averages) การที่กิจการแห่งหนึ่งมีค่าเรโซเท่ากับค่าของอุตสาหกรรม ไม่ได้แสดงว่าฐานะของกิจการนั้นดีหรือไม่ดี industry averages เพียงแต่ช่วยบอกให้ทราบว่า หากเรโซทางการเงินของกิจการใดใกล้เคียงกับ industry averages เราจะถือว่าเป็นเรโซปกติและฐานะทางการเงินของกิจการนั้นไม่น่าสงสัย ดังนั้นเรโซนี้จึงเป็นเพียงแนวทางหนึ่งซึ่งช่วยในการตัดสินใจเท่านั้น

จากข้อมูลของงบทางการเงินของบริษัทต่าง ๆ ที่ได้จัดแบ่งตามกลุ่มต่าง ๆ เราสามารถจัดลำดับความสำคัญของแต่ละบริษัทและแต่ละประเภทของกลุ่มได้โดยใช้มูลค่าทรัพย์สินทั้งสิ้นเป็นเกณฑ์ ทั้งนี้เพราะมูลค่าทรัพย์สินเป็นตัว เลขที่ใกล้เคียงความเป็นจริงและมีความหมายมากกว่าทรัพย์สินสุทธิหรือกำไรสุทธิ

บริษัทต่าง ๆ ที่ได้รับอนุญาตให้เข้าเป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนและหลักทรัพย์รับอนุญาต มีทรัพย์สินทั้งสิ้น ณ วันที่ 31 ธันวาคม พ.ศ. 2518 ดังนี้

² โครงการวิจัยทางธุรกิจ คณะพาณิชย์ศาสตร์และการบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ธุรกิจเงินทุนและธุรกิจหลักทรัพย์ จัดลำดับวิเคราะห์งบการเงินและเรโซทางการเงิน (พ.ศ. 2516-2517)

ประเภทธุรกิจธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุน

มูลค่าทรัพย์สินทั้งสิ้น (ล้านบาท)

1. ธนาคารกรุงเทพ จำกัด	46,394
2. ธนาคารกสิกรไทย จำกัด	10,864
3. ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด	6,667
4. ธนาคารศรีนคร จำกัด	5,907
5. บริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	1,478
6. บริษัท เฟิสท์ทรัสต์ จำกัด	510
7. บริษัท บางกอกอินเวสต์เมนต์ จำกัด	352
8. บริษัท ลีควมิ่งทรัสต์ จำกัด	50

ประเภทอุตสาหกรรม

1. บริษัท ปูนซีเมนต์ไทย จำกัด	4,676
2. บริษัท ชลประทานซีเมนต์ จำกัด	826
3. บริษัท เอเซียไฟเบอร์ จำกัด	386
4. บริษัท สหยูเนียน จำกัด	293
5. บริษัท เสริมสุข จำกัด	260
6. บริษัท อุตสาหกรรมทำเครื่องแก้วไทย จำกัด	229
7. บริษัท กรรมอุตสาหกรรม จำกัด	221
8. บริษัท อินโคไทย ซินเทติกส์ จำกัด	134
9. บริษัท เดอะเมทัลบ็อกซ์ ประเทศไทย จำกัด	104
10. บริษัท รองเท้าบาจา จำกัด	98
11. บริษัท จรุงไทย จำกัด	61
12. บริษัท ภูเม็ทซ์ จำกัด	58
13. บริษัท เจ แอนด์ เจ โส จำกัด	15

ประเภทธุรกิจการค้า

มูลค่าทรัพย์สินทั้งสิ้น (ล้านบาท)

1. บริษัท เบอร์ลี่ยุคเกอร์ จำกัด

313

เรโซทางการเงิน (Financial Ratios)

จากข้อมูลทางการเงินในภาคผนวก ข. ได้คำนวณและวิเคราะห์เรโซทางการเงินที่สำคัญ 4 ชนิด ดังนี้

1. ทรัพย์สินหมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียน (Current Assets/Current Liabilities-CA/CL) ทรัพย์สินหมุนเวียนประกอบด้วย เงินสด หลักทรัพย์รัฐบาล หุ้นกู้ หุ้นทุน ตัวเงินรับระยะสั้น ลูกหนี้ ทรัพย์สินเพื่อขาย เงินมัดจำ รายได้ต่างรับ ค่าใช้จ่ายจ่ายล่วงหน้า และทรัพย์สินหมุนเวียนอื่นที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี หนี้สินหมุนเวียนได้แก่ เงินเบิกเกินบัญชี ตัวเงินจ่ายระยะสั้น เจ้าหนี้เงินมัดจำ ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย รายได้รับล่วงหน้า และหนี้สินหมุนเวียนอื่น ๆ ที่ถึงกำหนดชำระภายในเวลาหนึ่งปี เรโซนี้เมื่อมีค่าสูง แสดงว่ากิจการมีความคล่องตัวสูง

2. ทรัพย์สินสุทธิต่อทรัพย์สินทั้งสิ้น (Net Worth/Total Asset-NW/TA) ทรัพย์สินทั้งสิ้นจะประกอบด้วย ทรัพย์สินหมุนเวียน ลูกหนี้ระยะยาว เงินลงทุนระยะยาว ทรัพย์สินถาวร รายจ่ายรอการตัดบัญชี และทรัพย์สินอื่น ๆ หากเรโซนี้สูงแสดงว่ากิจการมีเงินทุนจากเจ้าของมาก

3. กำไรสุทธิก่อนหักภาษีเงินได้ต่อทรัพย์สินทั้งสิ้น (Earnings Before Income Tax/Total Assets-EBIT/TA) ถ้าเรโซนี้สูงแสดงว่ากิจการมีความสามารถในการใช้ทรัพย์สินก่อให้เกิดกำไรสูง

4. กำไรสุทธิหลังจากหักภาษีเงินได้ต่อทรัพย์สินสุทธิ (Earnings After Tax/Net Worth-EAT/NW) เรโซนี้จะแสดงถึงความสามารถในการทำกำไรของกิจการ หากเรโซนี้ยิ่งสูงมากก็แสดงว่ากิจการประกอบการอย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการคำนวณเรโซต่าง ๆ ปรากฏในตาราง 4.1

ตาราง 4.1

แสดงวิธีทางการเงินของบริษัทต่าง ๆ

บริษัท จำกัด	วันที่	TA ³ (พันบาท)	(CA/CL)*	(NW/TA)*	(EBIT/TA)*	(EAT/NW)*
ประเภทธุรกิจธนาคารพาณิชย์						
และบริษัทเงินทุน						
ธนาคารกรุงเทพ	31 ธ.ค. 18	46,393,880	1.01	.06	.02	.22
ธนาคารไทยพาณิชย์	"	6,667,218	1.21	.09	.02	.13
ธนาคารกสิกรไทย	"	10,865,199	1.12	.07	.02	.14
ธนาคารศรีนคร	"	5,907,970	1.03	.06	.01	.15
บางกอกอินเวสต์เมนท์	"	352,246	.82	.12	.03	.16
เฟิสท์ทรัสต์	"	509,997	1.03	.12	.01	.06
สิangkมิงทรัสต์	"	50,260	2.75	.61	.01	.02
บรรษัทเงินทุนอุตสาหกรรม	"	1,478,193	1.66	.17	.03	-
ประเภทอุตสาหกรรม						
เสริมสุข	"	260,715	1.42	.52	.15	.21
เอเซียไฟเบอร์	30 มี.ค. 18	295,961	.72	.31	.06	.05
อินโคไทย ซินเทติกส์	31 ธ.ค. 18	134,646	1.01	.47	.02 ¹	.03
กูเม็กซ์	"	58,724	1.58	.46	.09	.11
กรรณัฐ	"	221,954	1.09	.24	.12	.36
อุตสาหกรรมเครื่องแก้ว	"	229,463	1.25	.46	.13	.19
รองเท้าบาจา	"	98,239	2.79	.63	.14	.16
จรุงไทย	"	60,961	1.52	.52	.15	.21
ปูนซีเมนต์ไทย	"	3,544,918	.50	.28	.001	.003
ชลประทานซีเมนต์	"	825,915	.54	.19	.09 ²	.46
เทอสมะแท็คบอคซ์	31 มี.ค. 19	97,532	.91	.29	.03	.09
สหภูเบี่ยน	31 ธ.ค. 18	293,721	.77	.26	.05	.19
เจ แอนค เจ โฮ	"	15,749	1.32	.49	.08	.13
ประเภทธุรกิจการค้า						
เบอร์ดีบุคเกอร์	31 ธ.ค. 18	313,567	1.22	.29	.07	.16

หมายเหตุ 1 บริษัทได้รับสิทธิพิเศษจากคณะกรรมการส่งเสริมการลงทุนยกเว้นภาษีเงินได้เป็นเวลา 5 ปี นับตั้งแต่วันที่ 2513

2 บริษัทมีผลขาดทุนออกมาไม่เกิน 5 ปี เป็นจำนวนเกินกว่ากำไรสุทธิจึงไม่ต้องเสียภาษีเงินได้ ปี 2518

- งบกำไรขาดทุนของบริษัทไม่ได้แสดงมูลค่าภาษีเงินได้จึงหารภาษีไม่ได้

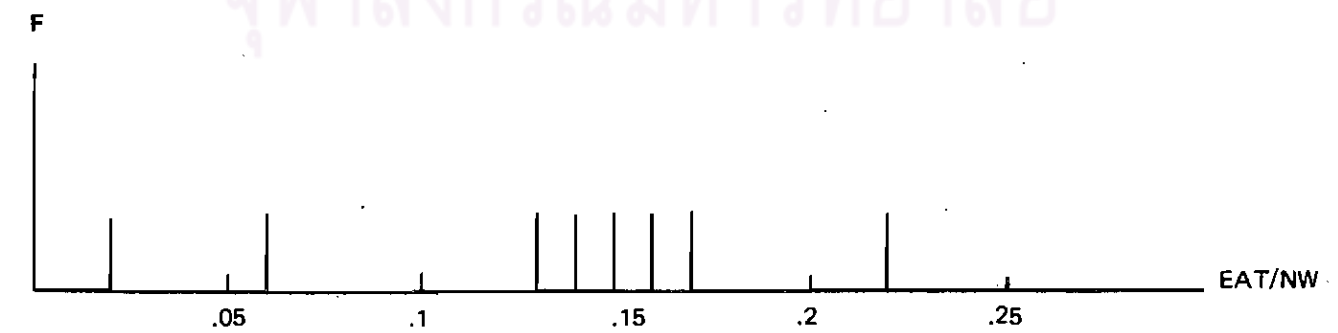
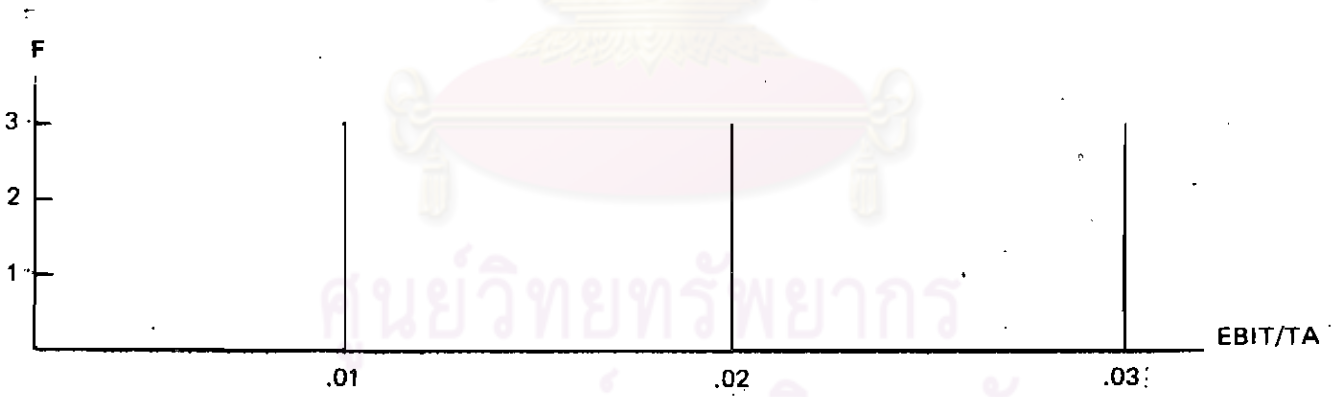
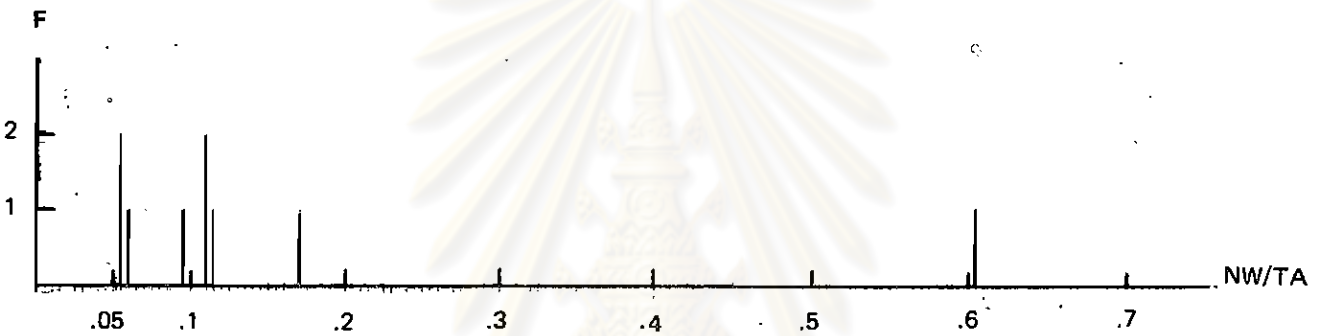
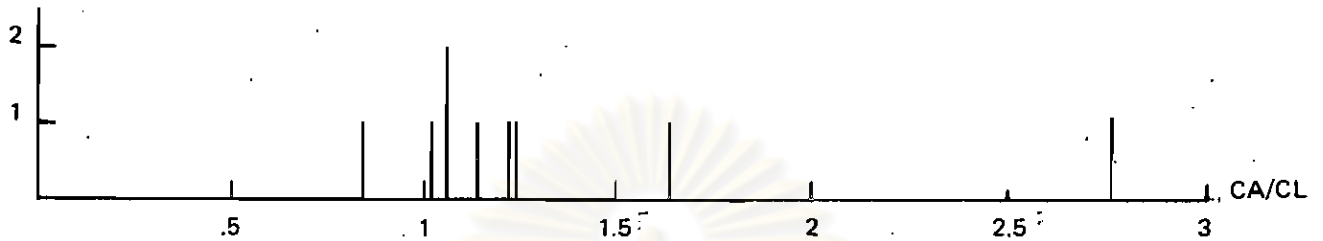
3 ข้อมูลนี้ได้จากงบดุลของบริษัทต่าง ๆ ในตารางภาคผนวก ข.

* เป็นวิธีผู้เขียนคำนวณขึ้นจากงบดุลและงบกำไรขาดทุนในตารางภาคผนวก ข.

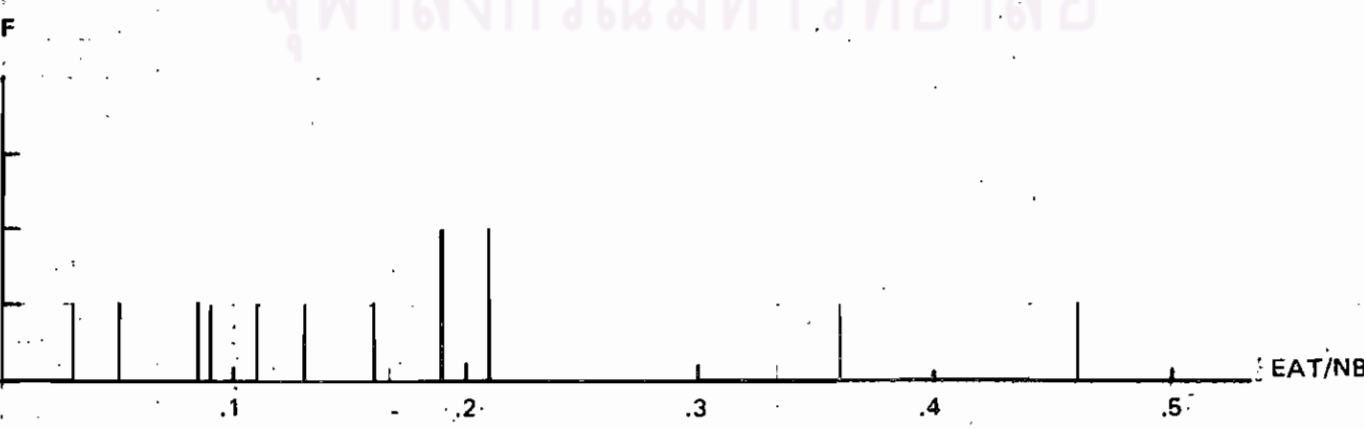
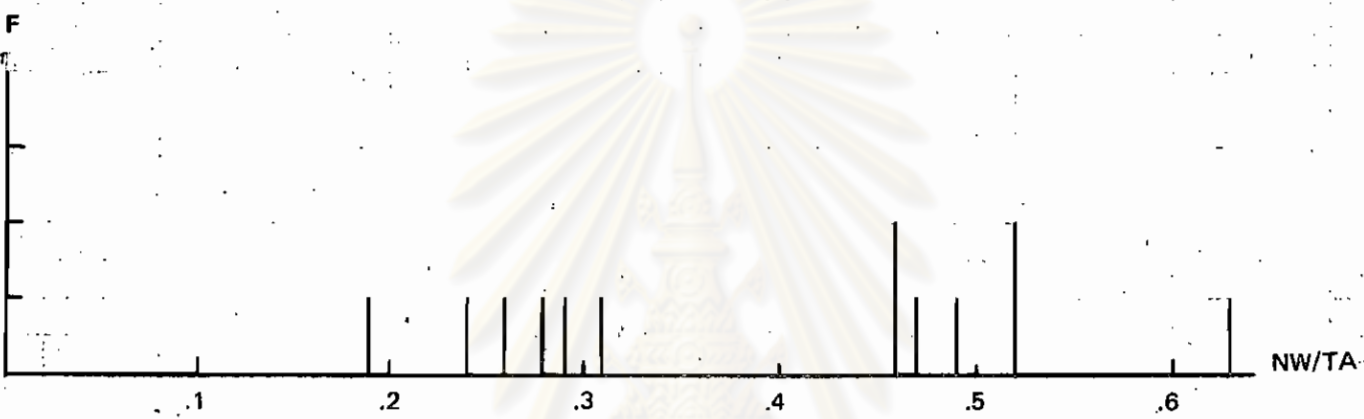
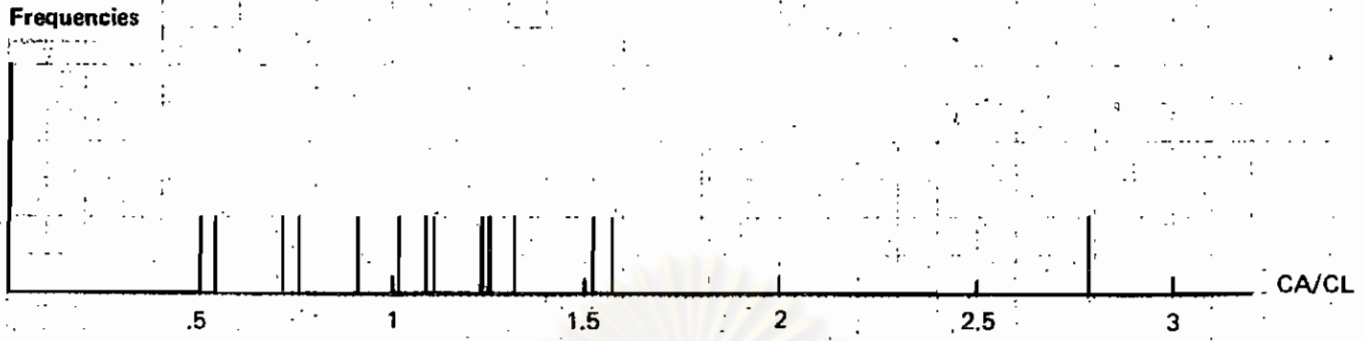
กราฟ 4.1:

ประเภทธุรกิจธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุน

Frequencies

กราฟ 4.2 ประเภทอุตสาหกรรม

ศูนย์วิจัยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประเภทธุรกิจธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุน

CA/CL จากจำนวนธนาคารพาณิชย์และบริษัทเงินทุนที่เป็นหลักทรัพย์จดทะเบียนและหลักทรัพย์รับอนุญาตจำนวน 8 บริษัท ปรากฏว่าอัตราส่วนของทรัพย์สินหมุนเวียนต่อหนี้สินหมุนเวียนกระจายอยู่ตั้งแต่ .82 ถึง 2.76 และมีบริษัทจำนวน 6 ราย มีอัตราส่วนนี้อยู่ระหว่าง 1.01-1.21 และเป็นที่น่าสังเกตว่าบริษัท ลีควงมิ่งทรีส์ต มีอัตราส่วนนี้สูง 2.76 ซึ่งมีความคล่องตัวสูงที่สุดในจำนวนกลุ่มนี้

NW/TA บริษัทเงินทุนและธนาคารพาณิชย์ จำนวน 8 บริษัท มีอัตราส่วนของทรัพย์สินสุทธิต่อทรัพย์สินทั้งสิ้นกระจายอยู่ตั้งแต่ .06 ถึง .61 และมีบริษัทจำนวน 7 ราย มีอัตราส่วนนี้อยู่ระหว่าง .06-.13 จากการสังเกตพบว่าบริษัทรายใหญ่และมีฐานะมั่นคงจะมีอัตราส่วนนี้ค่อนข้างต่ำ เช่น ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารศรีนคร ธนาคารกสิกรไทย และธนาคารไทยพาณิชย์ รองลงมาได้แก่ บริษัท บางกอกอินเวสต์เมนต์ บริษัท เฟิสท์ทรีส์ต และบริษัทเงินทุนอุตสาหกรรมฯ เป็นต้น บริษัทที่มีอัตราส่วนนี้สูงที่สุดได้แก่ บริษัท ลีควงมิ่งทรีส์ต จำกัด

EBIT/TA บริษัทเงินทุนและธนาคารพาณิชย์ทั้ง 8 ราย มีอัตราส่วนของกำไรสุทธิก่อนหักภาษีเงินได้ต่อทรัพย์สินทั้งสิ้นเท่ากับ .01-.03 แสดงถึงอัตราผลตอบแทนจากการใช้ทรัพย์สินของบริษัทกลุ่มนี้ต่ำมาก ทั้งนี้อาจเนื่องจากบริษัทแสดงกำไรสุทธิต่ำกว่าความเป็นจริงมาก

EAT/NW อัตราส่วนของกำไรสุทธิหลังหักภาษีต่อทรัพย์สินสุทธิ กระจายอยู่ตั้งแต่ .02-.22 มีบริษัทจำนวน 2 ราย คือบริษัท ลีควงมิ่งทรีส์ต และบริษัท เฟิสท์ทรีส์ต ที่มีอัตราส่วนอยู่ในช่วง .02-.06 และมีจำนวน 4 ราย ที่มีอัตราส่วนอยู่ในช่วง .13-.17 บริษัทที่มีอัตราส่วนนี้สูงที่สุดในกลุ่มคือ ธนาคารกรุงเทพ รองลงมาได้แก่ บริษัท บางกอกอินเวสต์เมนต์ ธนาคารศรีนคร ธนาคารกสิกรไทย และธนาคารไทยพาณิชย์ ซึ่งแสดงถึงความสามารถของกิจการในการประกอบการอย่างมีประสิทธิภาพ กิจการที่มีอัตราส่วนนี้ต่ำที่สุดในกลุ่มได้แก่ บริษัท ลีควงมิ่งทรีส์ต จำกัด

ประเภทอุตสาหกรรมและธุรกิจการค้า

จากการศึกษาการกระจายของเรโซทางการเงินชนิดต่าง ๆ ของบริษัทประเภทอุตสาหกรรมพบว่าเรโซมีการกระจายกันมาก (ดูกราฟ 4.2) จึงไม่สามารถหาตัวแทนได้ว่าส่วนใหญ่อยู่ในช่วงใด

ส่วนเรโซของธุรกิจประเภทการค้า ก็มีเพียงบริษัทเดียวคือ บริษัท เบอร์ลีเยกเกอร์ จำกัด จึงไม่สามารถทำการเปรียบเทียบกับกลุ่มใด แต่ก็สามารถดูฐานะของกิจการอย่างคร่าว ๆ ได้จากค่าของเรโซทางการเงิน เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจของผู้ลงทุน

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย